

Beleidsplan Hervormde kerk Genderen

Beleidsplan 2022 – 2025

Hervormde Gemeente Genderen

Vastgesteld door de Kerkenraad op 24 januari 2022

Inhoudsopgave

Voorwoord

1. Korte beschrijving van onze gemeente: statistieken en identiteit
2. Onze visie
3. Doelstellingen 2022 - 2025
4. Vertaling in actiepunten
5. Bijlagen

Voorwoord

Voor u ligt het Beleidsplan van de Hervormde kerk van Genderen vastgesteld door de Kerkenraad op 24 januari 2022.

Dit beleidsdocument kwam tot stand vanuit de sterke wens een plan op te zetten waar onze kerk de komende jaren werkelijk iets mee kan. Niet een dik rapport om te voldoen aan onze plicht en dit vervolgens te laten verstoffen in de kast. Wél een document dat leeft; waarin we onze veelkleurige gemeente herkennen, waaraan we ons kunnen toetsen, waardoor we geïnspireerd worden en waarmee we de komende jaren met plezier kunnen werken.

Dit beleidsplan mag niet een statisch document worden. Om die reden zal het goed zijn om het plan jaarlijks te beoordelen en na te gaan of de doelstellingen van het beleidsplan daadwerkelijk gerealiseerd worden. Waar nodig kan het tussentijds aangevuld of herzien worden.

Jaarlijks worden de begrotingen van de diaconie en het college van kerkrentmeesters voor het komende jaar opgesteld en kan beoordeeld worden of zij passen in de meerjarige doelstellingen van het beleidsplan. Op deze wijze kan het beleidsplan een hulpmiddel zijn om een grotere ordening van de werkzaamheden binnen de gemeente te bewerkstelligen.

Ten slotte: het kan nooit voldoende bedacht worden dat een levende gemeente niet het product is van menselijke activiteiten. Een levende gemeente is een gemeente waar de Heilige Geest woont en werkt en waarbij ook het besef leeft, dat wij bij al ons werk afhankelijk zijn van de doorwerking van deze Geest in onze gemeente. Onze wens is dat dit beleidsplan mede een middel is om met elkaar dienstbaar te zijn tot opbouw van Gods gemeente.

Hoofdstuk 1 Korte beschrijving van onze gemeente

Als gemeente verlangen we een gemeenschap van leerlingen van Jezus Christus te zijn. In dit beleidsplan beschrijven we wat dit betekend voor onze visie op de gemeente en wat er nodig is om dat vorm te geven in deze tijd op deze concrete plek. Het beleidsplan is niet een in beton gegoten document. Het beschrijft en is richtinggevend in waar we de komende periode aandacht aan willen geven. De concrete invulling is een dynamisch gebeuren dat in gesprek tussen gemeente en kerkenraad gestalte zal moeten krijgen. Naast het eerstgenoemde verlangen geven nog drie kernwoorden daarbij het kader aan: **vieren, verdiepen en verbinden**. Deze woorden bakenen het speelveld af waarbinnen we nadenken over het gemeente-zijn.

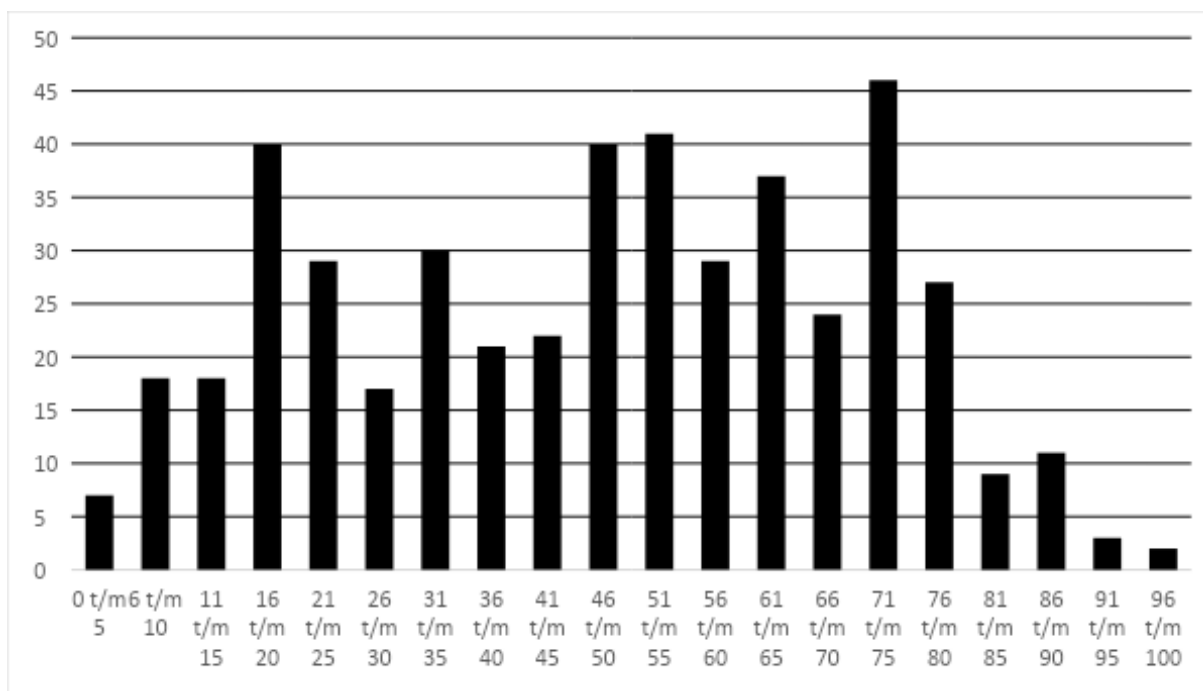
De drie kernwoorden ontleen we aan de omschrijving van de eerste christelijke gemeente, zoals die beschreven wordt in Handelingen 2: 41-47 en 4: 32-37.

- Het **vieren** komt naar voren in het samenkomen rondom het getuigenis van de opgestane Heer Jezus Christus, het bidden en loven van God, het bedienen van doop en Avondmaal.
- Het **verdiepen** is te herkennen in het volharden in de leer van de apostelen; volgelingen van Jezus blijven altijd leerling.
- **Verbinden** is wat er in de gemeente gebeurt: het samenleven in gemeenschap en de betrokkenheid op elkaar waarbij niemand over het hoofd wordt gezien. Ook ontstaat er een verbinding met de omgeving: de gemeente heeft zo'n aantrekkingskracht dat meer mensen bij deze gemeenschap willen gaan horen.

In de Hervormde Gemeente Genderen willen we in het spoor van deze gemeente gaan.

1.1. Ontwikkelingen

De Hervormde Gemeente Genderen is onderdeel van de Protestantse Kerk in Nederland, waarbinnen wij ons in het bijzonder verwant weten met de gereformeerde belijdenisgeschriften. Het is lastig de gemeente te typeren: er is niet één passend etiket. De gemeente is een dorpsgemeente waarin verschillende invloeden te herkennen zijn, uiteenlopend van de Gereformeerde Bond tot een meer evangelische inslag. De gemeente telt (juni 2022) 471 leden, waarvan 218 belijdende leden en 213 doopleden zijn. Veruit de meeste gemeenteleden wonen in Genderen. Alle leeftijden zijn vertegenwoordigd in de gemeente, zoals onderstaande grafiek laat zien.

De betrokkenheid van leden bij de gemeente is niet gelijk aan deze grafiek. Dat geeft reden tot zorg en blijvende bezinning. Met name de groep tussen de 16 en 40 jaar is niet of minimaal betrokken bij de gemeente. De grafiek laat verder zien dat er in de komende jaren een groeiende groep senioren te verwachten is. Dat vraagt doordenking in de vormgeving van het pastoraat.

Kerkenraad

De kerkenraad geeft leiding aan de gemeente. Alle ambten staan open voor zowel mannen als vrouwen (zie bijlage 2 t.a.v. de onderbouwing van vrouwen in het ambt). De kerkenraad bestaat uit de predikant, vier pastorale ouderlingen, een jeugdouderling, een ouderling-scriba, drie diakenen, een jeugddiaken en drie ouderling-Kerkrentmeesters. Het moderamen bereidt de kerkenraadsvergaderingen voor en wordt gevormd door een afgevaardigde van elk college, aangevuld met de scriba en predikant. In bijlage 1 wordt in de plaatselijke regeling beschreven hoe de verkiezing van ambtsdragers plaatsvindt.

Hoofdstuk 2 Visie: “Vieren, Verdiepen, Verbinden”

• Vieren

Het kloppend hart van de gemeente is de zondagse eredienst. De ontmoeting met God en elkaar staat hier centraal, maar de ontmoeting met God staat voorop. We vieren dat God als Vader voor ons zorgt, dat Hij in Jezus Christus ons genadig is en door Zijn Geest bij ons is – tot de dag van Jezus’ terugkomst.

In de eredienst luisteren we ook naar de Bijbel en de uitleg daarvan, waarvan we geloven dat het Gods Woord is dat ook vandaag tot ons spreekt. We volgen in de diensten de klassiek-gereformeerde liturgie. De liederen die we zingen komen in beginsel uit de Oude Psalmberijming van 1773, de Gezangenbundel van 1938 en de liedbundel Op Toonhoogte (2005) en we gebruiken de Herziene Statenvertaling voor de Schriftlezing. Er is ruimte om ook gebruik te maken van andere bundels (zoals Opwekking) en liederen (zoals Sela).

Iedere zondag is er ’s ochtends en ’s avonds een dienst. In de zomerperiode worden de avonddiensten gezamenlijk met de Gereformeerde Kerk belegd. Tijdens de morgendiensten is er kinderoppas en kindernevendienst. Op de eerste zondag van de maand is er een Open Deur Dienst. Er is dan geen kindernevendienst, maar de kinderen blijven de hele dienst in de kerk. Deze dienst heeft een laagdrempelig karakter.

Rondom de diensten willen we momenten van ontmoeting stimuleren, onder andere door samen koffie te drinken na de Open Deur Diensten.

We geloven dat de Heere Jezus ons twee sacramenten heeft gegeven als zichtbaar teken en zegel van Gods genade, namelijk de doop en het Heilig Avondmaal.

- De **doop** is het teken van de afwassing van onze zonde en het opstaan in een nieuw leven. Gods handelen in Christus gaat hierin voorop en de doop is een bevestiging van wat wij in Hem mogen ontvangen. Daarom mogen ook de kinderen van de gelovigen het teken van de doop ontvangen. Ter voorbereiding op de doop vindt een doopgesprek plaats met de doopouders, predikant en ouderling.
- Vijf keer per jaar wordt het **Heilig Avondmaal** gevierd: op Goede Vrijdag en vier keer op een zondag. In het Avondmaal vieren we de verbondenheid met Jezus Christus Die voor onze redding Zijn lichaam en bloed gegeven heeft. Tegelijk vieren we de verbondenheid met elkaar als leden van Zijn lichaam. De morgendienst voorafgaand aan zondag waarop het Avondmaal gevierd wordt staat in het teken van de voorbereiding. Op de betreffende zondag wordt in beide diensten het Avondmaal bediend. Op verzoek kan het Avondmaal ook thuis gevierd worden, bijvoorbeeld in een situatie van ernstige ziekte.

Als kerk willen we een plek zijn om de hoogte- en dieptepunten van het leven met elkaar te delen.

- Een hoogtepunt is het **huwelijk**, wanneer een vrouw en man elkaar trouw beloven. Wanneer zij er naar verlangen hun huwelijk met God in te gaan, kan een kerkelijke bevestiging en inzegening van het huwelijk plaatsvinden. Ter voorbereiding hierop vindt een gesprek plaats met het bruidspaar. In bijlage 3 staat beschreven hoe wij denken over het huwelijk.
- Een dieptepunt is het **overlijden** van een gemeentelid. Ook op die momenten willen we er als gemeente voor elkaar zijn en is het goed om in de kerk woorden van troost en bemoediging te zoeken. Er is ruimte om in de kerk een afscheidsdienst te houden. Dit is in beginsel een ambtelijke dienst die door de eigen predikant wordt geleid. We geloven dat het een goed gebruik is onze doden te begraven naar het voorbeeld van de Heere Jezus en als symbolische daad met het oog op de opstanding. We respecteren echter andere vormen van lijkbezorging. Het belangrijkste is dat er

in een afscheidsdienst ruimte is voor het delen van het Evangelie. Een uitgebreidere toelichting op begraven en cremeren is te vinden in de bijlage 4.

- **Verdiepen**

Volgelingen van Jezus blijven levenslang leerlingen. Daar passen woorden als leren, groeien en verdiepen bij. Daarbij gaat het niet allereerst om het groeien in kennis, maar om het groeien in geloof en het verdiepen van onze relatie met Christus. Vorming en toerusting is belangrijk en een vorm van volharden in het geloof – zonder dreigt ons geloof stil te vallen. Bij verdieping horen ook de vragen naar de verbinding van het geloof met ons dagelijks leven, de relevantie van het Evangelie in deze tijd, et cetera. Deze verdieping zoeken we zowel in de verkondiging in de zondagse erediensten, als op toerustingsmomenten daarbuiten. Daarbij valt te denken aan o.a. de Bijbelkring, de groeigroep en catechisatie die gedurende het winterseizoen bij elkaar komen. Niet iedereen vindt aansluiting bij de bestaande vormen van toerusting. Om met zoveel mogelijk gemeenteleden de verdieping te blijven zoeken willen we in de komende periode zoeken naar vormen die passen bij deze tijd.

In 2019 zijn we met het IZB Focustraject gestart. Dit traject heeft een missionaire spits, maar maakt de weg naar buiten door eerst naar binnen te keren. Focus heeft een drievoudige doelstelling: 1. groeien in onze relatie met Jezus Christus, 2. ons geloof verbinden met ons dagelijks leven, 3. ons geloof delen met mensen die Jezus nog niet kennen. Deze doelstelling sluit aan bij het verlangen, maar ook de verlegenheid die we als gemeente bij deze dingen ervaren. Focus ondersteunt ons in het zoeken naar verdieping en wil ons helpen hierin een vruchtbare weg in te slaan voor de komende jaren.

- **Verbinden**

Het derde kernwoord is verbinden. Als kerk vormen we een gemeenschap; we hebben elkaar niet uitgekozen, maar zijn elkaar gegeven. In de Bijbel wordt daar het beeld van een lichaam met verschillende lichaamsdelen voor gebruikt. Christus is het hoofd, de gelovigen zijn de andere lichaamsdelen en er kan geen een gemist worden. Zo zijn we in alle verscheidenheid en veelkleurigheid aan elkaar gegeven als broers en zussen in het geloof. Het is een blijvende opgave deze verbondenheid met elkaar ook gestalte te geven. Dat is een uitdaging in een tijd waarin mensen zich minder lijken te willen binden aan een gemeenschap en er een tendens is om geloven tot een individuele aangelegenheid te maken. Tegelijk zien we in de gemeente een verlangen om een gemeenschap te vormen en deze te versterken. Daarom hoort bij verbondenheid het werkwoord verbinden.

Verbinden willen we binnen de gemeente doen door het belang van de gemeenschap te onderstrepen, ontmoetingen te stimuleren en onderling pastoraat meer vorm te geven.

We weten ons verbonden met een kerk die groter is dan onze eigen gemeente. Ook daarin zijn we elkaar gegeven en kunnen we elkaar tot zegen zijn. Plaatselijk merken we dit in de samenwerking met de Gereformeerde Kerk (in met name het jeugdwerk en het Focustraject) en met de Hervormde Gemeente Eethen-Drongelen (in met name het Focustraject). Het gegeven van krimp en kleiner wordende gemeenten en predikantsplaatsen moeten we onder ogen zien, maar we willen ons er niet door laten verlammen. In de komende tijd zullen er gesprekken plaats moeten vinden met naburige gemeenten over hoe we elkaar kunnen versterken. We willen daarbij denken vanuit mogelijkheden en kansen, zonder daarbij het eigen karakter van de Hervormde Gemeente uit het oog te verliezen.

Verbinden is voor ons op nog een andere manier relevant. We weten ons verbonden met een traditie van eeuwen, maar tegelijk willen we de verbinding blijven zoeken met onze tijd: ook als het gaat om

taalvormen, et cetera. Daar hoort ook bij dat we willen zoeken hoe we ons (meer) kunnen verbinden met ons dorp en onze omgeving. Dit zijn missionaire vragen over de zichtbaarheid en de betrokkenheid van onze gemeente op ons dorp. Deze vragen willen we hoger op de agenda zetten en het Focustraject is een eerste stap die we in die richting hebben gezet.

Hoofdstuk 3 Doelstellingen 2022 – 2025

Vieren, verdiepen en verbinden kunnen niet zonder elkaar. Waar het vieren ontbreekt, blijft een gezelligheidsvereniging over. Waar het verdiepen wordt overgeslagen verschaald een gemeenschap. Waar de verbondenheid verloren gaat blijft los zand over. Daarom bakenen deze drie woorden samen het speelveld af. Over veel kan worden nagedacht, vormen kunnen ter discussie staan, maar deze kernwoorden mogen niet ontbreken. Deze visie van vieren, verdiepen en verbinden is leidend in het vervolg van dit beleidsplan. Deze visie is als volgt vertaald in doelstellingen per geleding of college.

3.1 Pastoraat

Inleiding Pastoraat

Als basis is de pastorale visie van de Hervormde Kerk van Genderen: “Omzien naar elkaar”.

De Heere Jezus heeft de ambten ingesteld om Zijn gemeente te leiden, te weiden, te hoeden en te bewaren op weg naar Zijn Koninkrijk. We willen oog hebben voor de hele gemeente en contact houden met de gemeenteleden. Het pastoraat heeft tot doel de gemeente op te bouwen in het geloof, te bewaren bij het Woord, en de gemeenteleden bij de gemeente en het geloof betrokken te houden, dan wel te krijgen.

De verantwoordelijkheid voor de pastorale zorg berust bij de ouderlingen, maar het is ook een taak van de gehele gemeente om door Christus bewogen naar elkaar om te zien. De invulling van het pastoraat is hiermee iets wat we met de gemeente samen willen invullen en waarbij het delen van lief en leed onderling een belangrijke basis is. Om de hele gemeente te betrekken bij het pastoraat is van belang gelet op een aantal veranderingen, zoals een deeltijd predikantsplaats, een verschuiving in de leeftijdsverdeling naar relatief meer ouderen en veranderende behoeftes aan pastoraat. We streven naar een duurzame invulling van het pastoraat waar de hele gemeente een rol in speelt en we dit met verschillende rollen (gemeenteleden, Hervormde Vrouwen Dienst (HVD), ouderlingen en predikant) invullen.

Bij pastorale vragen vanuit de gemeente zijn de predikant en de ouderlingen het aanspreekpunt en wordt hier opvolging aan gegeven. Pastorale vragen moeten wel bij de kerkenraad (predikant, ouderlingen) bekend worden gemaakt of doorgegeven. Het is van groot belang dat er vanuit de gemeente(leden) wordt aangegeven dat er pastorale zorg nodig is. De predikant en ouderlingen hebben onderling contact over de namen van hen die pastorale aandacht behoeven.

De predikant en ouderlingen vullen het pastoraat op verschillende manieren in.

De ouderlingen brengen, alleen of met een diaken huisbezoek bij gemeenteleden. Zij tonen hun belangstelling en medeleven met het gezin. Zij zijn belangstellend naar het geestelijk welzijn van het gezin en ieder gezinslid afzonderlijk.

Wanneer een gemeentelid in het ziekenhuis is opgenomen en de predikant draagt er kennis van, wordt diegene in overleg bezocht rondom en/of tijdens de ziekenhuisopname. Na thuiskomst uit het ziekenhuis wordt door de predikant of wijkouderling nog een bezoek gebracht. Ook ontvangen zij de bloemengroet namens de gemeente door de HVD. Langdurige zieken worden thuis op gezette tijden bezocht.

De predikant en/of wijkouderling verzorgen nazorg aan de nabestaande(n) van de overledene. Zij trachten hen geestelijk bij te staan door middel van een luisterend oor, een schriftlezing en gebed.

De predikant is ook beschikbaar voor en behulpzaam in crisispastoraat. Hij informeert daarna ook de wijkouderling om de zorg met hem te delen. Uiteraard heeft het gezin, of gemeentelid voorlopig blijvende

aandacht. Indien nodig kan ook bemiddeld worden door middel van het inschakelen van hulp, bijvoorbeeld bij huwelijks- of gezinsproblemen.

De ouderen van 80-plus hebben onze pastorale zorg nodig. In het kader van omzien naar elkaar worden deze ouderen bezocht.

Ook de jeugd heeft onze pastorale zorg nodig. Daarom zijn er een jeugdouderling en een jeugddiaken binnen de kerkenraad speciaal voor dit doel gekozen en hiermee belast.

3.2 Diaconaat

De diaconale taak van de kerk behoort tot het wezen van de kerk. Dat betekent dat diaconaat niet alleen een taak is van een deel van die kerk (namelijk de diaconie), maar een zaak is die heel de gemeente raakt. De basis van al het diaconaat binnen de Hervormde kerk van Genderen ligt in de voortdurende zorg van God voor alle mensen. Jezus Christus is voor ons hierin het grote voorbeeld. Hij heeft oog voor de armen en kwetsbaren. Het diaconaat laat zien dat geloof en dagelijks leven alles met elkaar te maken hebben. De diaconie wil daarom de gemeente voorgaan en stimuleren in aandacht en zorg voor de medemens in nood, zoals armoede, isolement, vluchteling zijn, mantelzorgers, dakloosheid, schulden of die door andere oorzaken hulp nodig hebben, hetzij dichtbij of verder weg. Zo willen wij mensen helpen die in de problemen zitten en proberen de omstandigheden, waardoor iemand in de knel of in de problemen komt te veranderen, waardoor hulp in de toekomst niet meer nodig is. De hulp die we als diaconie en gemeenteleden kunnen geven is niet alleen financieel maar kan ook bestaan uit praktische ondersteuning op verschillende gebieden.

We streven naar gerichte aandacht voor hulp bij armoede en eenzaamheid in de directe omgeving, binnen en buiten de Hervormde gemeente van Genderen. De HVD heeft hierin een belangrijke taak en vaker overleg tussen de HVD en de kerkenraad is gewenst.

De organisatie van onze diaconie is onderverdeeld in de volgende drie deelterreinen.

1. Werk in de kerkelijke gemeente

Diaconaal werk is werk in en van de gemeente en kerk. Diakenen mogen daar een voortrekkersrol in spelen en zo gemeenteleden ondersteunen als de nood aan de man is.

De Hervormde Vrouwen Dienst, onder aansturing van de diaconie speelt een grote rol in het contact met gemeenteleden door regelmatige bezoeken aan de doelgroep en zo inzicht te krijgen in een mogelijke aanwezige sociale- en/of materiële nood.

Er is een gebrek aan de brede diaconale vorming en motivering van jongeren (een ontbrekend diaconaal besef). Daarom is er besloten een diaken te kiezen die zich als ondersteuning bezighoudt met het ondersteunen van de jeugdouderling en de jeugd vertrouwd maakt wat het betekent om dienstbaar te zijn voor de naaste, ver weg of dichtbij.

2. Werk in de omgeving, in Genderen en in Nederland

Zowel in de directe omgeving als in de regio's verderop in Nederland neemt ons college deel aan allerlei vormen van diaconale samenwerking en maatschappelijke ondersteuning. We willen de samenwerking met diaconieën en maatschappelijke organisaties in naburige gemeenten voortzetten. Dat heeft geleid tot

goede contacten en wellicht kunnen we elkaar ook in de toekomst blijven versterken. Er is altijd goed contact geweest met de burgerlijke gemeente Aalburg en dit willen we koesteren. Hoe dat vorm krijgt in de nieuwe gemeente Altena zal gaandeweg duidelijk worden. We willen hiervoor een contactpersoon binnen onze diaconie benoemen.

Het ondersteunen van het mogelijk maken van het op afstand (digitaal) kunnen volgen van de diensten is een belangrijke taak.

Een goede gewoonte is dat er tijdens bid- en/of dankdagen een collecte in natura gehouden wordt.

3. Dienst ver weg

Het college van Diakenen ondersteunt ook de dienst aan de wereldwijde samenleving. Vanuit Hervormd Genderen ondersteunen wij het Werelddiaconaat van harte.

We hebben via Woord en Daad de zorg op ons genomen van twee adoptiekinderen.

Ieder jaar in december wordt een collecterooster gemaakt voor het opvolgende jaar en wordt beslist welke christelijke doelen er het volgende jaar ondersteund worden.

3.3 Jeugdwerk

“Leer jonge kinderen al om goed te leven, dan zullen ze later ook een goed leven leiden”

Spreuken 22:6

Plaats van jongeren in de kerk

Een belangrijk uitgangspunt voor ons is dat de kerk voor ons allemaal is, zowel jong als oud. Het is onze verantwoordelijkheid om aansluiting te blijven zoeken bij de leefwereld van jeugd en jongeren en ze zo bekend te maken met de betekenis van Jezus en het geloof in ons leven.

Als jeugdwerk voelen wij ons geroepen om de jeugd te blijven betrekken bij de gemeente. Bij de doop beloven we als gemeente om de ouders te ondersteunen bij de geloofsopvoeding. Hierbij hebben we elkaar nodig.

We willen een veilige plek zijn waar iedereen zijn gaven en talenten kan ontwikkelen en zich positief kan inzetten in de gemeente. Het is en blijft van grote betekenis om gemeentebreed aandacht te houden voor wat jongeren beweegt en hoe zij hun weg kunnen zoeken als christen in deze samenleving. Aan dit beleidsvoornemen is op een heel aantal manieren concreet handen en voeten gegeven. Het belang van voorbeelden (van oudere gemeenteleden) onderstrepen we daarbij. We blijven de verbinding tussen jong en oud zoeken: we kunnen van elkaar leren.

Vanuit de kerkenraad is het belang van de plek van jongeren in de kerk onderkent. Dat wordt o.a. duidelijk doordat een jeugdouderling en een jeugddiaken samen het jeugdwerk dragen en leiding geven aan de ‘paraplu-vergadering’ waarin de betrokkenen bij het jeugdwerk een paar keer per jaar samenkomen.

Plaatselijk jeugdwerk

Het jeugdwerk richt zich op de jeugd in en rond de gemeente in de leeftijd van 0 t/m 25 jaar.

- 0 - 3 jaar oppas tijdens de kerkdiensten
- 4 - 10 jaar kindernevendienst op zondagmorgen
- 6 - 18 jaar club (samen met de Gereformeerde Kerk)
- 10 - 16 jaar catechese
- 16 – 25 jaar HGJV (samen met de Gereformeerde Kerk)
- 4-12 jaar Vakantie Bijbel Week (VBW)

Elke eerste zondag van de maand is er een opendeurdienst waarin alle kinderen van de gemeente in de dienst aanwezig mogen zijn. Er wordt een laagdrempelige dienst aangeboden, zodat de kinderen ook de boodschap van het Evangelie begrijpen.

Samenwerken met omliggende gemeenten

Samen met de Gereformeerde kerk van Genderen wordt gezamenlijk vorm gegeven aan een aantal delen van het jeugdwerk. De 'paraplu-vergadering' functioneert als een communicatieplatform hiervoor. De jeugd ambtsdragers geven hier leiding aan. Besluitvorming over het jeugdwerk vindt plaats in de eigen kerkenraden.

Het is mooi om te zien hoe goed de diverse jeugdclubs functioneren. Er is ruimte voor ontmoeting, voor spel en voor geloofsoverdracht. Hierbij zijn zowel meer als minder bij de gemeente betrokken kinderen en tieners aanwezig. Naast het clubwerk zijn er heel wat andere activiteiten, zoals de Vakantie Bijbel Week, de afsluiting van het winterwerk, de Kinderkerstviering en het samen bezoeken van de EO-jongeredag. We zijn dankbaar voor de inzet van de jeugdwerkers die dit mede mogelijk maken.

Aandacht voor regionaal jeugdwerk

Tot een aantal jaar geleden was er een vorm van classicaal jeugdwerk. Nadat dit is opgeheven is er vanuit de werkgemeenschap van predikanten in onze regio aandacht gevraagd voor opvolging hiervan. Dit gebeurt onder andere doordat de HGJB nu jaarlijks een TOV-avond (Tieners op vrijdag) organiseert in Wijk en Aalburg. Vanuit onze gemeente ondersteunen we dit en stimuleren de tieners (met hun leiding) hier naar toe te gaan.

Jeugddienstcommissie

Op dit moment wordt er twee keer per jaar een jeugddienst georganiseerd. Hiervoor is er een jeugddienst-commissie. Deze commissie bereidt zelf de diensten voor in samenwerking met de predikant. Het aanbod van jeugddiensten in de regio is groot. Het zou wenselijk zijn hiervoor regionaal tot een betere afstemming te komen, maar de ervaring leert dat dit niet haalbaar is. Plaatselijke afstemming met de Gereformeerde Kerk wordt wel gezocht.

Betrokkenheid van de ouders

Het is van belang dat de ouders 'werk' maken van de geloofsopvoeding thuis. Daar wordt de basis gelegd waarop in de kerk verder gebouwd kan worden. Als ondersteuning hierbij is er de Geloofskoffer in omloop, vol ideeën en materiaal om de geloofsopvoeding thuis een impuls te geven. Als het gaat om het bemensen van activiteiten voor kinderen en tieners, merken we dat de ouders hierbij niet zonder de ondersteuning kunnen van (oudere) gemeenteleden die ook hun steentje bijdragen. Organisatorisch, maar ook geestelijk. Het voorgaan van de kinderen van de gemeente op de weg van het geloof is de taak van alle gemeenteleden, niet alleen van de ouders zelf. Dit is een aandachtspunt dat nooit 'af' is.

3.4 Kerkrentmeesters

Het college van Kerkrentmeesters van de Hervormde Gemeente van Genderen heeft in algemene bewoordingen tot doel om mogelijkheden te scheppen om de voortgang van de verkondiging van het Woord van God te waarborgen, de kerkenraad te voorzien van financiële middelen om op een verantwoorde manier personeelsbeleid te voeren, de predikantsplaats te faciliteren en gebouwen te beheren. Zij wordt daarvoor mede ondersteund door de Commissie Van Bijstand en de Dameskring Esther. De Commissie van Bijstand ondersteunt de kerkrentmeesters met activiteiten zoals onderhoud van de gebouwen, kerkbalans en collectes in de eredienst. De dameskring organiseert gedurende het jaar meerdere acties (zoals de jaarlijkse verkoopdag) om extra financiële middelen te verkrijgen.

Het verzamelen van de financiële middelen en het onderhouden en beheer van de gebouwen ten dienste van de erediensten en alle nevenactiviteiten is een belangrijke taak.

De geldstromen binnen de kerk komt hoofdzakelijk uit de volgende inzamelingen: collecten, giften, legaten, erfenissen en verschillende acties. Voor betrokkenheid en draagvlak is communicatie en transparantie over de financiële situatie naar de gemeente van groot belang.

We denken na over de mogelijke verhuur van het bijgebouw, mits dit past binnen de normen en waarden van onze gemeente. De bijgebouwen van de kerk en de kerk zelf verkeren in goede onderhoudsstaat, maar de pastorie is gedateerd en er komt op termijn een moment van grote renovatie aan de orde. De mogelijkheden hiervoor worden onderzocht.

Het college heeft de verwachting dat de geld stromingen de komende jaren vrij stabiel zullen blijven. Hoewel de verwachting is dat het aantal doop- en belijdende leden iets terug zal lopen, zal de offervaardigheid nagenoeg gelijk blijven.

Voor de toekomst zullen we blijven trachten om een eigen predikantsplaats in stand te houden.

3.7 Versterking van de communicatie

We hebben een communicatieplan waarin we werken aan een versterking van de interne en externe communicatie. De interne communicatie levert een structurele bijdrage aan een actieve en betrokken gemeente waar betrokkenheid, samenwerken en gemeentegroei duidelijk zichtbaar wordt.

Er zijn diverse communicatiekanalen in onze gemeente. Wekelijks verschijnt het regionale kerkblad 'Voetius' waar ook gemeentenieuws uit Genderen gedeeld wordt. Daarnaast is er de (digitale) nieuwsbrief 'Elkaar', die eveneens wekelijks verschijnt, maar waarin meer ruimte is voor interne berichtgeving. Tevens heeft de gemeente een website waarop (algemene) informatie over de gemeente te vinden is.

De externe communicatie laat de omgeving zien waar onze Hervormde kerk voor staat en maakt hun zo hopelijk nieuwsgierig naar wat ze heeft te vertellen.

Hoofdstuk 4 Uitwerking in acties

De hieronder beschreven acties worden, in relatie tot de geformuleerde doelstellingen, jaarlijks door de kerkenraad geëvalueerd in nauw overleg met de geledingen en de gemeente. Deze evaluatie vindt plaats aan het begin van het kerkelijk seizoen.

4.1 Pastoraat

De beleidsvoornemens voor de komende tijd zijn

- dat we een inhaalslag willen starten om het verloren terrein weer in halen en we hebben de volgende aandachtspunten gekozen om de komende periode aan te werken:

4.2 Diaconie

Beleidsvoornemens College van Diakenen zijn:

- We willen graag alle leden, jong en oud van de Hervormde gemeente van Genderen bewust maken van de diaconale taak van ons als Christenen. Dit doen we door inzicht te geven in de diaconale doelen en onze financiële situatie.
- We willen graag diaconaal betrokken zijn met de mensen die aan de rand van de samenleving staan.
- Het nieuw leven inblazen van onze Zendingscommissie ZWO (Zendingswerk, Werelddiaconaat en Ontwikkelingssamenwerking) heeft een hoge prioriteit. Dit wordt indien mogelijk samen met de diaconie van de Gereformeerde Kerk van Genderen uitgevoerd.

4.3 Jeugdwerk

Beleidsvoornemens van het Jeugdwerk zijn:

- Mogelijkheden voor regionaal jeugdwerk worden verkend, vrijwilligers in het jeugdwerk worden verder toegerust om hun taken te kunnen doen, en de jeugd krijgt een plaatsje in de eredienst > verbinden met andere activiteiten

4.4 Kerkrentmeesters

Beleidsvoornemens College van KRM zijn:

- Financieel bewustzijn van gemeenteleden bevorderen door het open communiceren over ons inkomsten en uitgavenpatroon. Het is belangrijk om de opbrengst van onze collectiegelden en vrijwillige bijdragen te verhogen. Een eerste aanzet is hiervoor gegeven in de laatste actie “vrijwillige bijdragen 2022
- Wij financieren onze eigen gemeente, kostenbewustzijn bij ambtsdragers en vrijwilligers bevorderen door het maken van een lange termijn financiële planning. Voor de toekomst zullen we blijven trachten om een predikantsplaats in stand te houden.
- We zullen nadenken over gebruik, liturgische inrichting en aanpassing gebouwen die passend zijn voor deze tijd, en over exploitatie en (transparante) verhuur van gebouwen en pastorie.
- We willen een concreet plan maken voor onze pastorie die gedateerd is en niet meer van deze tijd.

4.5 Moderamen

Beleidsvoornemens van het moderamen zijn:

- Ter vermindering van de vergader druk is het mandateren van een aantal bestuurlijke taken van kerkenraad naar het Moderamen noodzakelijk. Hier moeten goede afspraken over gemaakt worden.
- Kerkenraadsleden houden zich vooral bezig met het besturen en aansturen van activiteiten, die zoveel mogelijk door gemeenteleden worden verricht.

4.6 Samenwerking met andere kerken

We werken op dit moment al samen met andere gemeentes. Voor het jeugdwerk werken we nauw samen met de Gereformeerde kerk en rondom IZB-Focus werken we nauw samen met de Gereformeerde Kerk en Hervormd Eethen / Drongelen. De verdere invulling van de samenwerking zal de komende periode doorgaan. Oriënterende gesprekken zullen hiervoor op korte termijn worden gepland.

4.7 Communicatie

Het verder ontwikkelen van het gebruik van moderne communicatiemiddelen, zoals de digitale weekbrief, de vernieuwde website en social media zoals Facebook en Instagram. Dit wordt meegenomen in de jaarlijkse evaluatie.

5.0 Bijlagen:

5.1 Plaatselijke regeling

5.2 Vrouwen in het ambt

5.3 Huwelijk en samenwonen

5.4 Begraven en cremeren

Bijlage 1: Plaatselijke regeling ten behoeve van het leven en werken van de hervormde gemeente te Genderen.

Inhoud

Paragraaf	Inhoud
1	Samenstelling van de kerkenraad
2.1.	Verkiezing van ambtsdragers <i>algemeen</i>
2.2.	Verkiezing van ouderlingen en diakenen
2.3	Verkiezing van predikanten
3	De werkwijze van de kerkenraad
4	Besluitvorming
5	De kerkdiensten
6.	De vermogensrechtelijke aangelegenheden - algemeen
6.1.	De vermogensrechtelijke aangelegenheden – kerkrentmeesterlijk
6.2.	De vermogensrechtelijke aangelegenheden - diaconaal
6.3.	De vermogensrechtelijke aangelegenheden – begrotingen en jaarrekeningen
7	Vaststelling en wijziging van de plaatselijke regeling
8	Overige bepalingen
	Ondertekening
	Aanvullende toelichting

Vaststelling (wijziging)

Deze plaatselijke regeling is vastgesteld / gewijzigd door de kerkenraad op **24 januari 2022** en is vanaf **deze datum** geldig.

§ 1. Samenstelling van de kerkenraad - artikelen

1.1. Aantal ambtsdragers

De kerkenraad bestaat uit de volgende ambtsdragers:

predikant	1
Ouderlingen (pastoraal)	4
Ouderling (jeugd)	1
Ouderling (scriba)	1
ouderlingen-kerkrentmeester	3
diakenen	3
Diaken (jeugd)	1
Predikanten met een bijzondere opdracht	
Totaal	14

1.2. Vaste adviseurs

Als adviseurs nemen aan de kerkenraadsvergadering deel:

de kerkelijk werkers, die in een bediening zijn gesteld, zoals bijvoorbeeld de trajectbegeleider IZB Focus.

§ 2.1. Artikelen

2.1.1. Stemrecht en verkiesbaarheid

De belijdende leden van de gemeente zijn stemgerechtigd en verkiesbaar.

Ter keuze:

	Stemgerechtigd	Verkiesbaar
Doopleden van de gemeente vanaf 18 jaar	Ja	nee
Niet-gedoopte kinderen	nee	nee
Gastleden (belijdend)	Ja	Ja
Gastleden (dooplid) vanaf 18 jaar	Ja	nee
Vrienden (belijdend lid van een gemeente binnen PKN)	nee	nee
Vrienden (dooplid van een gemeente binnen PKN vanaf 18 jaar)	Nee	nee
Overige vrienden, geen lid van een kerk	nee	nee

2.1.2. Regels voor het stemmen

Stemming geschiedt volgens de algemene regels voor besluitvorming zoals neergelegd in ord. 4-5.

2.1.3. Stemmen bij volmacht (keuzemogelijkheid)

Er kan bij volmacht worden gestemd, maar niemand mag meer dan twee gevolmachtigde stemmen uitbrengen en alleen stemgerechtigde leden kunnen gevolmachtigde stemmen uitbrengen.

De volmachten zijn schriftelijk en ondertekend en worden van te voren aan de kerkenraad getoond.

§ 2.2. Artikelen

2.2.1 Verkiezingsmaand (keuzemogelijkheid)

De verkiezing van ouderlingen en diakenen vindt **jaarlijks** plaats in **september**

2.2.2. Uitnodiging voor aanbevelingen en voor stemmen (keuzemogelijkheid)

De uitnodiging tot het doen van aanbevelingen, genoemd in Ord. 3-6-2, wordt tenminste **2** (aantal) weken voordat de verkiezing plaats heeft, door de kerkenraad gedaan.

De uitnodiging om te stemmen wordt tenminste **2** weken voordat de verkiezing plaats heeft, door de kerkenraad gedaan.

2.2.3. Verkiezingsvorm (keuzemogelijkheid)

Ouderlingen en diakenen worden gekozen

- tijdens een vergadering van stemgerechtigden

2.2.4. Dubbeltallen (keuzemogelijkheid)

Na kennisneming van de ingekomen aanbevelingen voor de van ouderlingen en diakenen stelt de kerkenraad voor elke afzonderlijk een dubbeltal vast, waaruit de verkiezing door stemgerechtigden van de gemeente plaatsvindt.

De stemgerechtigden van de gemeente hebben de kerkenraad hiertoe voor een periode van ... (maximaal zes) gemachtigd. Zie voor nadere bijzonderheden de '*machtiging van Ord. 3-6-3*', die als **bijlage** aan deze plaatselijke gehecht.

De procedure beschreven in dit artikel komt in de plaats van het bepaalde in Ord. 3-6-2.

Machtiging uit hoofde van Ord. 3-6-3

Op ... (datum) hebben de stemgerechtigden van de ... gemeente de kerkenraad van die gemeente voor de duur van ... (maximaal zes) jaar gemachtigd om voor de verkiezing van ambtsdragers de procedure, beschreven in Ord. 3-6-3, te volgen.
De kerkenraad zal de gemeente hierover uiterlijk op ... (datum plus aantal jaar) opnieuw raadplegen.

voorzitter kerkenraad
scriba kerkenraad

verkiezing
vacature
de

jaar
uit hoofde
regeling is

§ 2.3. Artikelen

2.3.1. Verkiezing door de kerkenraad (keuzemogelijkheid)

In afwijking van het bepaalde in Ord. 3-4-6 worden predikanten verkozen door de kerkenraad.

§ 3. Artikelen

3.1. Aantal vergaderingen (keuzemogelijkheid)

De kerkenraad vergadert in de regel **11** maal per jaar.

3.2. Bijeenroepen van de vergadering

De vergaderingen van de kerkenraad worden tenminste **7** dagen van te voren bijeengeroepen door het moderamen, onder vermelding van de zaken, die aan de orde zullen komen (de agenda).

3.3. Verslaggeving (keuzemogelijkheid)

Van de vergaderingen wordt een schriftelijk verslag opgesteld, dat in de eerstvolgende vergadering door de kerkenraad wordt vastgesteld.

3.4. Openbaarmaking besluiten

Niet vertrouwelijke besluiten, genomen in de vergadering van de kerkenraad, worden hetzij schriftelijk in het kerkblad, hetzij door een mondelinge mededeling binnen een redelijke termijn aan de gemeente bekend gemaakt.

3.5. Verkiezing moderamen

De verkiezing van het moderamen (ord. 4-8-2) geschiedt eens per **1** jaar in de eerste vergadering van de maand **januari**

3.6. Plaatsvervangers

In de vergadering genoemd in art. 3.5 worden de plaatsvervangers van de preses en de scriba aangewezen.

3.7. Jaargesprekken

De jaargesprekken met de predikant worden gehouden door het moderamen

§ 3. Artikelen

3.8. Toelating toehoorders tot de vergaderingen

Tot de vergaderingen van de kerkenraad worden gemeenteleden en vrienden als toehoorder toegelaten, tenzij de kerkenraad besluit een zaak in beslotenheid te behandelen.

3.9. Archiefbeheer

Het lopend archief van de kerkenraad berust bij de scriba, met inachtneming van de verantwoordelijkheid van de het college van kerkrentmeesters voor de archieven van de gemeente uit hoofde van Ord. 11-2-7.

3.10. Bijstand door commissies (keuzemogelijkheid)

De kerkenraad laat zich in zijn arbeid bijstaan door de navolgende commissies:

- Commissie van bijstand

Nadere bepalingen omtrent de samenstelling, benoeming en opdracht van de commissies, de contacten tussen kerkenraad en de commissies, de werkwijze van de commissies, de verantwoording aan de kerkenraad e.d. zijn per commissie vastgelegd in een instructie, die als bijlage aan deze plaatselijke regeling is gehecht.

§ 4. Besluitvorming: Ordinantietekst

Ord. 4, art. 5 **Besluitvorming**

1. In alle kerkelijke lichamen worden besluiten steeds na gemeenschappelijk overleg en zo mogelijk met eenparige stemmen genomen.

Blijkt eenparigheid niet bereikbaar, dan wordt besloten met meerderheid van de uitgebrachte stemmen, waarbij blanco stemmen niet meetellen.

2. Stemming over zaken geschiedt mondeling tenzij om schriftelijke stemming wordt gevraagd. Staken de stemmen, dan vindt herstemming plaats. Staken de stemmen weer, dan is het voorstel verworpen.

3. Stemming over personen geschiedt schriftelijk.

Wanneer er niet meer kandidaten zijn dan er verkozen moeten worden, kan mondeling worden gestemd als niemand van de aanwezige leden tegen mondelinge stemming bezwaar maakt.

Indien één kandidaat wordt voorgesteld en de stemmen staken, vindt herstemming plaats. Staken de stemmen weer, dan is de kandidaat niet verkozen.

Indien er meer kandidaten zijn dan er verkozen moeten worden, zijn van hen verkozen diegenen op wie de meeste stemmen zijn uitgebracht en die de meerderheid van de uitgebrachte stemmen hebben behaald, tot het aantal vacatures dat vervuld moet worden.

Indien voor een vacature geen van de kandidaten een meerderheid heeft behaald, vindt een herstemming plaats tussen de twee kandidaten die de meeste stemmen behaalden.

Staken de stemmen, dan vindt herstemming plaats. Staken de stemmen weer, dan beslist het lot.

4. Geen besluiten kunnen worden genomen indien niet ten minste de helft van het aantal leden zoals dit voor het kerkelijk lichaam is vastgesteld, met een minimum van drie leden, ter vergadering aanwezig is

Wanneer in een vergadering het quorum niet aanwezig is, kan ten aanzien van een op die vergadering ingediend voorstel een besluit worden genomen op een volgende vergadering die ten minste twee weken later wordt gehouden, ook wanneer dan het quorum niet aanwezig is, mits ten minste drie leden aanwezig zijn.

5. Voor besluitvorming in een vergadering met stemgerechtigde leden van de gemeente zijn de leden 1 tot en met 3 van overeenkomstige toepassing, tenzij in de plaatselijke regeling anders is voorzien.

§ 5. Artikelen

5.1. Plaats en aantal kerkdiensten (keuzemogelijkheid)

De wekelijkse kerkdiensten van de gemeente worden volgens een door de kerkenraad vastgesteld rooster gehouden in de **hervormde kerk, Kerkstraat 29, Genderen**

5.2. Beantwoording doopvragen (keuzemogelijkheid)

Bij de bediening van de doop van kinderen kunnen belijdende leden en doopleden de doopvragen beantwoorden.

5.3. Deelname aan het avondmaal (keuzemogelijkheid)

Tot de deelname aan het avondmaal worden belijdende leden toegelaten.

§ 6.1. Artikelen

6.1.1. Omvang van college van kerkrentmeesters

Het college van kerkrentmeesters bestaat uit **3** leden.

6.1.2. Verkiezing van voorzitter, secretaris en penningmeester (keuzemogelijkheid)

De verkiezing van de voorzitter, secretaris en penningmeester geschiedt eens per 1 jaar in de eerste vergadering van de maand januari

6.1.3. Plaatsvervangers

In de vergadering, genoemd in art. 6.2.3. , worden de plaatsvervangers van de voorzitter en secretaris aangewezen.

6.1.4. De administratie (keuzemogelijkheid)

Het college van kerkrentmeesters wijst uit zijn midden een administrerend kerkrentmeester aan, die belast wordt met de boekhouding van het college.

6.1.5. De bevoegdheden van de penningmeester

De penningmeester is bevoegd betalingen te doen namens de gemeente, met inachtneming van het door de kerkenraad vastgestelde beleidsplan en de begroting, tot een maximaal bedrag van (bedrag) euro per betaling.

Voor betalingen boven dit bedrag zijn voorzitter en penningmeester of secretaris en penningmeester gezamenlijk bevoegd.

Bij afwezigheid of ontstentenis van de penningmeester treedt de voorzitter op als diens plaatsvervanger.

§ 6.2. Artikelen

6.2.1. Omvang college van diakenen

Het college van diakenen bestaat uit 4 leden.

6.2.2. Verkiezing van voorzitter, secretaris en penningmeester (keuzemogelijkheid)

De verkiezing van de voorzitter, secretaris en penningmeester geschiedt eens per 1 jaar in de eerste vergadering van de maand januari

6.2.3. Plaatsvervangers

In de vergadering, genoemd in art. 6.2.2 , worden de plaatsvervangers van de voorzitter en secretaris aangewezen.

6.2.4. De administratie (keuzemogelijkheid)

Het college van diakenen wijst een administrateur aan.

De administrateur woont de vergaderingen van het college bij en heeft daar een adviserende stem. Op hem is het bepaalde in ord. 4-2 betreffende de geheimhouding van toepassing.

6.2.5. De bevoegdheden van de penningmeester

De penningmeester is bevoegd betalingen te doen namens de diaconie, met inachtneming van het door de kerkenraad vastgestelde beleidsplan en de begroting, tot een maximaal bedrag van (bedrag) euro per betaling.

Voor betalingen boven dit bedrag zijn voorzitter en penningmeester of secretaris en penningmeester gezamenlijk bevoegd.

Bij afwezigheid of ontstentenis van de penningmeester treedt de voorzitter op als diens plaatsvervanger.

§ 6.3. Artikelen

6.3.1. Het in de gelegenheid stellen van gemeenteleden hun mening kenbaar te maken over begroting en jaarrekening (keuzemogelijkheid)

Voor de vaststelling dan wel wijziging van de begroting en voor de vaststelling van de jaarrekening worden deze stukken in samenvatting gepubliceerd in het kerkblad.

De volledige stukken kunnen gedurende een week worden ingezien. Bij de publicatie worden tijd en plaats vermeld.

De leden worden in de gelegenheid gesteld hun mening kenbaar te maken.

Reacties kunnen tot drie dagen na het einde van de periode van terinzagelegging worden gestuurd aan de scriba van de kerkenraad.

De kerkenraad kan ook een gemeentevergadering hierover beleggen.

§ 7. Vaststelling en wijziging van de plaatselijke regeling

Ordinantieteksten

Ordinantie 4-8-5

De kerkenraad maakt een plaatselijke regeling met daarin regelingen ten behoeve van het leven en werken van de gemeente, na overleg met de organen van de gemeente op wie de regeling betrekking heeft.

Deze plaatselijke regeling bevat ten minste:

- de regeling voor de verkiezing van ambtsdragers;
 - de regeling voor de wijze van werken van de kerkenraad;
 - de regeling voor het beheer van de vermogensrechtelijke aangelegenheden van de gemeente;
- en voor zover van toepassing
- de regeling van de verdeling van taken tussen algemene kerkenraad en wijkkerkenraad;
 - de regeling van de verdeling van taken tussen de kerkenraad en de kleine kerkenraad;
 - de regeling van taken en bevoegdheden van werkgroepen.

Deze regelingen worden na vaststelling of wijziging ter kennisneming toegezonden aan het breed moderamen van de classicale vergadering en in geval van een evangelisch-lutherse gemeente tevens aan de evangelisch-lutherse synodale commissie.

Ordinantie 4-8-9

...

De kerkenraad neemt geen besluiten tot het wijzigen van de gang van zaken in de gemeente ten aanzien van

- het toelaten van doopleden tot het avondmaal
 - het zegenen van andere levensverbintenissen dan een huwelijk van man en vrouw
- dan na beraad in de gemeente.

De kerkenraad neemt in ieder geval geen besluiten tot het wijzigen van de gang van zaken in de gemeente ten aanzien van:

- het beantwoorden van de doopvragen door doopleden;
- het verlenen van stemrecht aan anderen dan belijdende leden;
- de wijze van de verkiezing van ambtsdragers;

en ter zake van:

- de aanduiding en de naam van de gemeente;
- het voortbestaan van de gemeente;
- het aangaan van een samenwerkingsverband met een andere gemeente;
- de plaats van samenkomst van de gemeente;
- het verwerven, ingrijpend verbouwen, afbreken, verkopen of op andere wijze vervreemden van een kerkgebouw;
- de plaatselijke regeling als bedoeld in artikel 8-5;

dan nadat de leden van de gemeente in de gelegenheid zijn gesteld hun mening kenbaar te maken.

....

Ondertekening

Aldus te Genderen vastgesteld in de vergadering van de kerkenraad van 24 januari 2022

....., preses

....., scriba

.....

Bijlage 2: Vrouwen in het ambt

N.a.v. bezinning in de kerkenraadsvergadering van 13 mei 2019

We lezen met elkaar 1 Kor 14: 26 - 40 en bespreken met elkaar de overwegingen over vrouwen in het ambt zoals Lucias die op papier heeft gezet (zie hieronder). Als we het hebben over het ambt dan is dat in de volle breedte, zowel diakenen, ouderlingen, kerkrentmeesters en predikanten. We besluiten unaniem dat er geen zwaarwegende bezwaren zijn tegen vrouwen in het ambt (besluit) en willen dit ook met de gemeente bespreken. Hiervoor zullen we een gemeente-avond organiseren op donderdag 27 juni. In de gemeente-avond van 27 juni 2019 is n.a.v. onderstaande bezinning gesproken over het voorgenomen besluit. In deze gemeente-avond zijn geen bezwaren naar voren gekomen waarmee het voorgenomen besluit van de kerkenraad bekrachtigd wordt en vanaf juli 2019 alle ambten ook open staan voor vrouwen.

Bezinning Ambt m/v

Vooraf: onder het ambt verstaan we alle ambten van ouderling, diaken en predikant.

- Gevoelige discussie
 - Kerkgeschiedenis
 - Lakmoesproef van orthodoxie: Schriftgezag.
 - Persoonlijke betrokkenheid
 - Theorie en praktijk
- Overwegingen

1. Schepping

God scheidt de mens mannelijk en vrouwelijk, wat betekent dat man en vrouw samen het beeld van God zijn.

Voor: Wanneer Genesis 2 vertelt dat Eva na Adam geschapen is, wijst dit erop dat het niet goed is dat Adam alleen is, en dat man en vrouw nauw verbonden zijn (uit een rib, uit hemzelf komt ze!). Het woord 'hulp tegenover' voor Eva wijst op een krachtige dienende rol (ditzelfde woord 'hulp' wordt ook voor God gebruikt). Genesis 2 zegt niets over onderscheiden rollen of posities voor man en vrouw. De scheppingsordening is dat man en vrouw samen en in samenwerking beeld van God zijn, maar dat betekent niet dat specifieke taken exclusief aan mannen of vrouwen moeten worden toebedeeld.

Tegen: Genesis 2 laat zien dat er wel een onderscheid is: Adam wordt eerst geschapen, dan Eva. Dit wijst op een leidende rol voor de man. Na de zondeval is dit ook zichtbaar als Adam als eerstverantwoordelijke wordt aangesproken. Het hoofd-zijn van de man wordt in het Nieuwe Testament toegespitst naar twee terreinen: het huwelijk en de gemeente. Vanuit het Nieuwe Testament (1 Cor. 11: 3, Ef. 5: 22-33, 1 Petr. 3, Koll. 3: 18-25) is de kern van de positie van man en vrouw, onder verwijzing naar de schepping en de zondeval en het werk van Christus, dat Christus het hoofd van de man is en de man het hoofd van de vrouw. In 1 Timotheüs 2: 13 wordt dit bevestigd, als Paulus ter onderbouwing van het niet mogen onderwijzen van vrouwen zegt: 'want Adam is eerst gemaakt, daarna Eva'. Dat de vrouw geen gezag mag hebben over de man, is dus niet gegrond op een cultuurbepaalde gewoonte, maar op de scheppingsorde. Er is een scheppingsordening waarin man en vrouw gelijk zijn, samen beeld van God, maar tegelijk wel verschillende taken hebben te vervullen. Deze scheppingsordening wordt in de gemeente ingevuld door de leidende en onderwijzende rol die primair bij mannen ligt.

2. Oude Testament

In het Oude Testament zijn de rollen van priesters, profeten en koningen voornamelijk voorbehouden aan mannen. Er zijn enkele uitzonderingen, zoals Debora en Hulda.

Voor: In principe roept God heel het volk tot ambtsdragers: 'U zult voor Mij een koninkrijk van priesters en een heilig volk zijn' (Exodus 19: 6). Vanwege de ongehoorzaamheid en zwakheid van het volk worden bijzondere ambtsdragers geroepen: priesters, profeten en koningen. Daarbij blijft het ideaal doorklinken: 'Och, of allen van het volk van de HERE profeten waren, dat de HERE Zijn Geest over hen gaf!' (Numeri 11: 29). De enkele vrouwelijke bijzondere ambtsdragers zijn tekenen van

Gods roeping van mannen en vrouwen – dwars tegen de heersende patriarchale cultuur in en als voortekenen van de NT-gemeente.

In Jezus Christus worden de ambten uit OT vervuld: Hij is de grote Ambtsdrager, profeet, priester en koning. In de gemeente van Christus komen geen aparte ambten van priester en koning meer voor. De hele gemeente is een 'heilig priesterschap' (1 Petrus 2: 5). Van profetie wordt wel gesproken binnen de gemeente, zowel mannen als vrouwen profeteren (zie bv. Hand. 2 en 1 Kor. 11: 5).

Tegen: De dienst in het heiligdom wordt uitsluitend door mannelijke priesters gedaan. De omliggende volkeren met andere godsdiensten kenden wel de vrouwelijke priesters. Dus de inzet van de Heere dat alleen mannen als priesters geroepen zijn wijkt juist af van de omringende cultuur. In het NT zijn mannen en vrouwen geroepen in het ambt aller gelovigen, maar alleen mannen tot het leer- en leidinggevende ambt.

3. Nieuwe Testament: Jezus en Zijn leerlingen

Voor: Jezus koos 12 mannelijke discipelen om daarmee te laten zien hoe Hij in Zijn bediening de beloften aan Israël – met haar 12 stammen – vervult. Jezus verbindt dit zelf niet uitdrukkelijk met de gedachte dat de leiders in Zijn kerk mannen behoren te zijn. Het gevolg van discipelen was groter dan de 12 mannen, en bij deze groep waren ook vrouwen (Lukas 8: 1-3). Hoewel het destijds niet gebruikelijk was dat vrouwen onderwijs ontvingen, moedigt Jezus dit aan. Hij prijst Maria als zij tussen de mannen aan Zijn voeten komt zitten om van Hem te leren. Op deze en andere manieren laat Jezus dus wel duidelijk merken dat Hij anders met vrouwen omgaat dan gebruikelijk was. Bij de keuze voor de 12 discipelen brengt Hij op dit punt niet iets tot uitdrukking, omdat hierin het punt is dat Israël tot vervulling komt. Jezus spreekt niet uitdrukkelijk over het leiderschap van de gemeente, maar zijn gelijkwaardige benadering van mannen en vrouwen draagt een kracht in zich die uiteindelijk mannen en vrouwen op alle vlakken bij elkaar brengt in de gemeente, ook in het leiding geven en onderwijzen.

Tegen: Jezus betreft vrouwen bij Zijn onderwijs en zij zijn zelfs de eerste getuigen op de Paasmorgen. Echter: zij worden niet aangesteld als apostelen. Wanneer Jezus vrouwen een leidende rol wilde geven, had hij ook wel vrouwen gekozen onder de 12 discipelen. In Handelingen 1 lezen wij dat 120 discipelen samen waren (mannen en vrouwen). Maar ook daar komen enkel mannen in aanmerking voor de verkiezing van een apostel (Zie Hand.1:21).

4. Vrouwen in de brieven

Voor: De vele namen in de brieven geven een goed beeld van de inzet van mannen en vrouwen voor het evangelie. Febe, Priscilla, Junia, Euodia en Syntyche zijn daarvan voorbeelden. Paulus spreekt over hen in Fil. 2: 'die samen met mij gestreden hebben in het evangelie'. Alles bij elkaar is een beeld te zien van een kerk waarin mannen en vrouwen samen allerlei gaven krijgen, en waarin ook vrouwen dienen, leiden, spreken.

Tegen: Het NT laat zien hoe vrouwen op allerlei manieren door God begaafd worden en dienstbaar zijn aan het evangelie. Paulus verwijst naar de vrouwen die met hem gestreden hebben in het evangelie (Fil 4:3). Ook lezen wij over vrouwen die dienen, die bidden en profeteren. Evenals mannen zijn zij geroepen om een voorbeeld te zijn voor anderen en in woord en daad te getuigen van hun liefde tot de Heere. Zie (Titus 2:3-4) en (2Tim 1:5) Maar juist in de brieven benadrukt Paulus dat de

vrouw haar plaats moet kennen binnen de gemeente. Haar positie is volwaardig, maar wel anders dan van de man. Het gezagvol spreken en leiding geven aan de gemeente hoort bij de mannen.

5. Oudsten in de gemeente

Voor: In alle gemeenten worden volgens het NT oudsten aangewezen. Vanuit het OT zijn oudsten de natuurlijke leiders op een bepaalde plek, zij behartigen de belangen van de gemeenschap. Het is de vraag of je deze oudsten kun verbinden en vermengen met de 'ouderling' zoals wij die kennen. De gaven van de Geest (o.a. gaven het woord, van kennis, van leiding geven, profetie, dienstbaarheid) worden vrij door Christus uitgedeeld, aan mannen en vrouwen. Oudsten in het NT zijn wellicht degenen die dit in goede banen leiden. Pastoraat en prediking worden gedaan door hen die daartoe begaafd worden, niet per se alleen de oudsten. In ieder geval: onze ouderling valt niet zonder meer samen met de bijbelse oudste, onze ambtsstructuur is niet direct uit de bijbel af te lezen.

Tegen: In alle gemeenten worden volgens het NT oudsten aangewezen. In 1 Tim. 3: 1-7 en Titus 1: 5-9 lezen we dat het hierbij om mannen gaat. 1 Tim 3: 2 en Titus 1: 9 laat zien dat deze oudste ook een onderwijzende rol heeft. Hoewel niet waarschijnlijk is dat deze oudsten de enige waren die onderwijs gaven en sacramenten bedienden, en zeker niet de enige waren die profeteerden, is wel duidelijk dat er een leidinggevende functie is die voorbehouden wordt aan mannen.

6. De 'zwijgtteksten'

1 Korinthe 14: 34-35

Voor: Het kan niet zo zijn dat hier alle spreken door vrouwen in de samenkomsten verboden wordt. 1 Kor. 11: 2-11 gaat over vrouwen die bidden en profeteren, 1 Kor. 14: 26 vertelt dat 'iedereen' wat in kan brengen. Omdat vs. 35 spreekt over vragen stellen, zou het kunnen gaan over het stellen van kritische vragen over wat gezegd is. In die tijd werd het als 'schandelijk' (vs. 35) ervaren als vrouwen in het openbaar in zo'n gesprek meededen. De verwijzing naar 'de wet' (vs. 34) kan slaan op wat in de Grieks-Romeinse wereld gangbaar/gewoonte was. Bij een verwijzing naar de wet van Mozes geeft Paulus er doorgaans een citaat bij of is gemakkelijk een verwijzing te achterhalen.

Tegen: Het profeteren en bidden van vrouwen in de samenkomsten zijn momenten in de samenkomsten waarin ook vrouwen mochten spreken. Het met gezag verkondigen van het evangelie, de doorgaande uitleg van de Schrift valt hier echter niet onder. Dat werd waarschijnlijk door een oudste gedaan, en wel een oudste die specifiek als herder, leraar of evangelist een roeping had. Paulus verbiedt de vrouwen hier waarschijnlijk hardop te spreken en profetieën te beoordelen en/of kritische vragen te stellen, omdat dit het mannelijk leiderschap zou ondermijnen. Als dit hier verboden wordt, hoe kan dan ambtelijk spreken door vrouwen wel worden toegestaan in de gemeente van Christus?

1 Timotheüs 2: 11-15

Voor: Wanneer Paulus schrijft 'Ik sta niet toe...' heeft dit allereerst betrekking op de situatie in Efeze waarover hij Timotheüs instrueert. Met betrekking tot de rol van vrouwen in godsdienst (de tempel van Artemis had alleen vrouwelijke priesters) en maatschappij (de opkomst van 'nieuwe vrouwen', die afstand namen van huwelijk en traditionele waarden) was hier sprake van een specifieke situatie. Bovendien is in het geheel van de brief duidelijk dat sprake is van specifieke dwalingen met

betrekking tot man- en vrouwzijn (1 Tim. 4: 3 'zij verbieden te trouwen'). Het feit dat vrouwen onderwijs moeten ontvangen (vs. 11) is bijzonder. In die tijd ontvingen meisjes en vrouwen geen geloofsonderwijs. Het 'overheersen' in vers 12 heeft een negatieve betekenis, het gaat over domineren en de baas spelen. Dit woord kleurt het vlak daarvoor genoemde verbod op onderwijzen. De twee woorden 'onderwijzen' en 'overheersen' staan hier in samenhang. De verwijzing naar Genesis in vs 13-15 kan goed een uitleg zijn die Paulus stelt tegenover de uitleg van sommige vrouwen. Deze vrouwen zouden gezegd kunnen hebben: Adam is gevallen, de problemen komen bij mannen vandaag. Paulus heeft in zijn onderwijs over de zondeval meer dan eens specifiek over Adam. Deze vrouwen vatten dit verkeerd op, en beweren dat je beter van vrouwen kunt leren, Eva is immers de moeder van alle levenden. Paulus zet deze vrouwen op hun plek, en uit het feit dat juist Eva is misleid blijkt dat vrouwen ook zelf onderwijs nodig hebben.

Tegen: Paulus vertelt hier wat een algemene regel is voor alle gemeenten: 1) Vrouwen hebben geen toestemming om in het openbaar de Schrift en/of de christelijke leer te onderwijzen aan mannen. 2) Het is vrouwen in de christelijke gemeente niet toegestaan mannen te overheersen (Griekse woord: authenteo). Het woord authenteo komen wij alleen hier in de Bijbel tegen. Het woord heeft de betekenis van 'gezag uitoefenen'. Aangezien de positie van een ambtsdrager geworteld is in de taak van dienen, onderwijs geven en regeren over de gemeente, zou dit vers vrouwen ook uitsluiten van deze dienst. Paulus onderbouwt met een verwijzing naar de scheppingsorde, waarin de man als eerst geschapene een specifiek gezag heeft. Het terugverwijzen naar de scheppingsorde laat zien dat dit onderscheid in taken voor alle tijden en plaatsen van toepassing is.

{NB: 1 Timotheüs 2 gaat ook over bidden met 'opheffing van heilige handen' en het niet 'toeien met vlechten van het haar of met goud of parels of kostbare kleren'.}

7. Traditie

Voor: Dat in de geschiedenis van de kerk ambten/ leidende functies steeds aan mannen werd toegewezen heeft sterk te maken met aansluiting bij de maatschappij. Het is de vraag of de kerk zich nu aanpast aan de heersende cultuur, of dat ze dat al veel eerder heeft gedaan. Had de kerk niet al veel eerder moet uitdragen dat man en vrouw gelijk zijn?

Tegen: In de geschiedenis van de kerk zijn ambten steeds aan mannen toegewezen. Dit sluit aan bij de scheppingsorde. De aandacht voor de positie van vrouwen is deels goed (er is sprake geweest, en nog, van onderdrukking en achterstelling), maar heeft ook te maken met het loslaten van God, Zijn ordeningen en Zijn Woord in de westerse samenleving.

8. Wereldwijde kerk

Voor: In de gereformeerde/reformatorische, lutherse en anglicaanse wereldwijde kerkfamilies is de rol van vrouwen in de kerk een belangrijk gespreksonderwerp. Op heel wat plekken wereldwijd hebben vrouwen in deze kerken plek gekregen om samen met mannen te leiden en te onderwijzen. In de rooms-katholieke en orthodoxe (oosters-orthodox, Grieks-orthodox, enz.) kerkfamilies is hier geen ruimte voor, maar dat heeft ook te maken met specifieke opvattingen over het ambt (namelijk: opvolging).

Tegen: Bij een meerderheid van christelijke gemeenten wereldwijd is geen plaats voor de vrouw in het ambt. Als we geloven dat de kerk door de Heilige Geest geleid wordt, waarom is er op het punt

van vrouwelijke ambtsdragers dan zo lang en door zo velen gedwaald? (Tegenwerping: slavernij is ook pas in de 19^e eeuw afgeschaft.)

9. Missionair/maatschappij

Voor: Paulus' woorden over de rol van mannen en vrouwen hebben ook te maken met de uitstraling van de gemeente in de omgeving. Hij verzet zich tegen vrouwen die de maatschappelijke ordening verwerpen en die niet meer zoeken hoe zij samen met mannen in de gemeente kunnen leven en werken. Zij misbruiken de gelijkwaardige plaats die zij hebben in de gemeente van Christus. Zo schetsen zij een karikatuur van de man-vrouw verhouding, ook richting de samenleving. In onze situatie is de verhouding tot de samenleving anders. Waar sommige vrouwen in Paulus' dagen neigen naar 'te veel vernieuwend' t.o.v. de cultuur, komt de gemeente zonder vrouw in het ambt nu over als 'te veel behoudend' t.o.v. de cultuur. In het contact met de samenleving is het nu juist belangrijk om te laten zien hoezeer in de bijbel aan de vrouw een gelijkwaardige plaats wordt gegeven.

Tegen: Missionair zijn betekent niet: je aanpassen aan de omringende cultuur. Als je daar aan begint, is het gevaar groot dat je op den duur in allerlei opzichten verwatert qua visie, en zo nauw aansluit bij de maatschappij dat de noodzaak niet meer gevoeld wordt om te luisteren naar wat de kerk te vertellen heeft dat juist 'anders' is. Wanneer het evangelie maar duidelijk klinkt, mogen we verwachten dat harten geraakt worden. Mensen zullen dan wel merken dat man en/of vrouw in het ambt niet het belangrijkste is. Als mensen tot geloof komen, zullen ze daarna op een zeker moment ook tot begrip komen waarom het ambt in de kerk alleen aan man voorbehouden is.

10. Kerkpolitiek

Er speelt vaak ook een stukje kerkpolitiek mee. Zowel aan de kant van gemeenten als voorgangers. Het kan van moed getuigen om hierin niet de angst en verwachtingen leidend te laten zijn (zowel voor als tegen).

11. Eigen overwegingen?

Voor:

Tegen:

Vragen

- Hoe geven wij gestalte aan de gelijkheid van man en vrouw in Christus?
- Kunnen zowel mannen als vrouwen hun gaven en talenten op de goede plek inzetten?
- Kan dit buiten en binnen het ambt? Wat zou het verschil maken?
- Wat is op dit moment het goede om te doen voor Hervormd Genderen? Zou de openstelling van het ambt voor vrouwen de gemeente bouwen of afbreken?

Bijlage 3: Huwelijk en samenwonen

N.a.v. bezinning in de kerkenraadsvergadering van 2 september 2019

In de vergadering van 2 september 2019 hebben we op basis van Efeze 5: 21-33 en het huwelijksformulier gesproken over het huwelijk (zie hieronder). We besluiten dat het huwelijk iets is tussen een man en een vrouw en dat we geen andere vormen willen inzegenen.

Bron van liefde, licht en leven,
voor elkaar zijn wij gemaakt
door uw hand elkaar gegeven,
door uw vinger aangeraakt.
Laat ons op uw toekomst hopen,
gaandeweg U tegemoet;
dat wij samen lachend lopen
in uw grote bruiloftsstoet.

Bron van liefde, licht en leven,
laat uw vreugde in ons zijn;
is de blijdschap weggebleven,
liefde maakt van water wijn.
Dat wij dan elkaar beminnen
zó dat zelfs de dood niet scheidt;
niets kan liefde overwinnen –
liefde heeft de eeuwigheid.

Huwelijksformulier

Met dankbaarheid en blijdschap zijn we in het midden van de gemeente van Christus bijeen om het huwelijk van [man] en [vrouw] voor het aangezicht van God te bevestigen. We willen met hen en voor hen Zijn zegen vragen.

Het huwelijk is een instelling van de Heere, die bedoeld is als een gemeenschap voor het hele leven. Daarin mogen man en vrouw, naar de wil van God, in liefde en trouw met elkaar leven. In hulp en toewijding dienen ze elkaar in voorspoed en in tegenspoed.

We gaan na wat het Woord van God over het huwelijk zegt. God, onze Vader, Die hemel en aarde geschapen heeft, schiep de mens als man en vrouw naar Zijn beeld. Hij sprak: Het is niet goed dat de mens alleen is. "Ik zal een hulp voor hem maken als iemand tegenover hem" (Gen. 2: 18). Dat wil zeggen: iemand die anders is, en met wie hij zijn leven kan delen. "Daarom zal een man zijn vader en moeder verlaten en zich aan zijn vrouw hechten en zij zullen tot één vlees zijn" (Gen. 2: 24). Van dit vaste verbond tussen man en vrouw in het huwelijk getuigt ook onze Heere Jezus Christus. Hij voegt er aan toe: "Wat God samengevoegd heeft, laat de mens dat niet scheiden" (Matt. 19: 6). De apostel Paulus noemt deze eenheid tussen man en vrouw een groot geheim, dat hij vergelijkt met de eenheid tussen Christus en Zijn gemeente. Man en vrouw zullen daarom het huwelijk niet zomaar aangaan, maar in dankbaarheid en met diep respect, in de vreze des Heeren. Hoewel sinds de zondeval hen allerlei tegenspoed en verdriet overkomt, zo mogen gehuwden toch in het geloof verzekerd zijn van de hulp van God, ook als ze dat niet meer durven te verwachten.

We luisteren naar het doel waarmee God het huwelijk heeft ingesteld, opdat jullie in je huwelijk naar Gods geboden en onder Zijn beloften mogen leven.

Het eerste doel is dat jullie, door oprechte liefde verbonden, elkaar in werkelijke eenheid zullen toebehoren. Dat jullie elkaar trouw zullen helpen in alle dingen van het leven in deze tijd en met het oog op het eeuwige leven.

Het tweede doel is dat jullie onder de zegen van God samen een gezin zullen vormen. Dat is tot eer van Hem, tot opbouw van Zijn gemeente en tot zegen voor ~~de~~ kinderen die jullie zijn toevertrouwd. Dat jullie hen in toewijding en respect voor de Heere zullen voorleven.

Het derde doel is dat jullie met elkaar een goed en gerust leven mogen leiden, naar de wil van God. Dat jullie je volledig aan elkaar mogen geven, ook in het geschenk van de seksualiteit. En dat jullie lichaam, als een tempel van de Heilige Geest, niet door overspel wordt verontreinigd. Jullie zijn niet van jezelf, beiden zijn jullie duur gekocht door Christus. In de intieme liefde mogen jullie God verheerlijken in jullie lichaam.

We bedenken nu wat God vraagt hoe man en vrouw zich behoren te gedragen tegenover elkaar.

[man], je zult je vrouw liefhebben, zoals Christus de gemeente heeft liefgehad. Christus is het hoofd van de gemeente, Hij heeft Zich voor haar overgegeven om haar te heiligen. Jij bent het hoofd van je vrouw en je zult haar dienen in liefde en zelfverloochening. Zo zul je haar leiden en beschermen, opdat jullie samen oprecht voor het aangezicht van God kunnen staan. Het is Gods gebod dat je trouw en toegewijd, samen met je vrouw, je werk verricht om je gezin te onderhouden. Daarbij draag je verantwoordelijkheid voor kerk en samenleving.

[vrouw], je bent aan je man verbonden, zoals de gemeente aan Christus verbonden is. De gemeente heeft haar Heere lief en aanvaardt Hem als haar hoofd. Zo zul je het gezag van je man aanvaarden en hem liefhebben. In vertrouwen op God zul je, samen met je man, zorg besteden aan je gezin met diep respect voor de Heere. Daardoor zul je God danken en verheerlijken.

Tenslotte, [man en vrouw], houd steeds in gedachten, dat jullie beiden erfgenamen van de genade van het leven zijn. Leef daarom in wijsheid met elkaar en wees niet bitter tegen elkaar. Dan zullen jullie gebeden niet verhinderd worden.

Bijlage 4: Begraven en cremeren

N.a.v. bezinning in de kerkenraadsvergadering 25 maart 2019

In de vergadering van 25 maart 2019 heeft de kerkenraad besloten dat er een voorkeur is voor begraven maar dat er geen zwaarwegende bezwaren zijn tegen cremeren. Dit betekent dat we verzoeken van gemeenteleden t.a.v. cremeren ook zullen honoreren.

Dit besluit is genomen op basis van onderstaande bezinning

Begraven of...

Bezinning kerkenraadsvergadering 25 maart 2019

Waar begin je met een ethische kwestie te bespreken?
Gevaar van casuïstiek: de tijd of omstandigheden halen je in.
Een crematie in familiekring kan je blik veranderen.
Ontwikkelingen rondom lijkbezorging gaan over meer dan crematie.

Hoe gaan we om met de doden en waarom doen we dat zo?
De omgang met de doden weerspiegelt een diepere laag.

Begraven was de gewoonte in West-Europa tussen de 8^e en 20^e eeuw.
Kantelpunt: eind 19^e eeuw. 1914 Eerste crematie in Nederland.
1968 legalisering, crematie voor de wet gelijkgesteld aan begraven.
Kerken: fel tegen.
Nu: 40% begraven, 60% cremeren.
Cijfers uit kerken niet bekend, maar er is in ieder geval geen eenstemmigheid over.

Men is milder/anders gaan denken, nieuwe argumenten gaan overwegen:
Respectvol, prijs, ruimte, gevoel, herinnering, praktisch.

Diepere laag onder crematie: het lichaam heeft geen waarde meer.
Ontwikkeling die gelijk op gaat met de ontkerkelijking.
Geloof verdwijnt, ook het geloof in een menselijke ziel. Lichaam is na het sterven waarde-loos.
De daad van het cremeren onderstreept dat; principieel anders dan begraven.

Bijbel: ziel en lichaam doen er allebei toe.
Respect voor het lichaam: geen 'wegwerpmateriaal'. Uit zich in begraven.
Sara, Jozef, Mozes, Johannes de Doper, Jezus Zelf!
Echter: er is geen Bijbels gebod om te begraven of een verbod om te cremeren.
Wel: lijkverbranding in verband gebracht met oordeel en straf.

Twee belangrijkste argumenten voor begraven:
1. Jezus is Zelf begraven. Wij mogen Zijn volgelingen zijn: in sterven en opstanding.
2. Begraven is zaaien: de zaadkorrel moet sterven in de aarde om nieuw leven voort te brengen.
Begraven is een symbolische handeling die getuigt van de hoop die in ons is.

Hoe gaan wij om met de doden?
- Welke overtuiging kunnen anderen zien in onze rituelen rondom de dood?
- Er zijn christelijke argumenten voor begraven. Zijn er ook zulke argumenten voor cremeren?
- Stelling: cremeren is een principieel andere daad dan begraven.
- Sommingen zijn stellig: als christen kun je geen crematie bijwonen. Wat zou jij doen?
- ...